

Brüssel, 10.9.2013
COM(2013) 621 final

2013/0303 (COD) C7-0265/13

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 718/1999, mis käsitleb ühenduse laevastiku mahutavuse poliitikat siseveetranspordi edendamiseks

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Nõukogu 29. märtsi 1999. aasta määrusega (EÜ) nr 718/1999, mis käsitleb ühenduse laevastiku mahutavuse poliitikat siseveetranspordi edendamiseks,¹ kehtestati laevastiku mahutavuse reguleerimise mehhanism, mida tuntakse reegli „vana uue vastu” nime all ja mille eesmärk on vältida olemasoleva ülemahutavuse suurenemist või uue ülemahutavuse tekkimist ELi siseveetranspordi turul. Aprillis 2003 asendati „vana uue vastu” reegel toetusmehhanismiga, mida kasutatakse direktiivis 96/75/EÜ² osutatud tõsiste turuhäirete korral.

Kooskõlas laevastiku mahutavuse poliitikaga asutasid liikmesriigid, mille siseveeteed on ühenduses mõne teise liikmesriigi siseveeteedega ja mille laevastiku kogutonnaž on üle 100 000 tonni, määruse (EÜ) nr 718/1999 artikli 3 alusel siseveeteede fondi (edaspidi „reservfond”).

Reservfonde rahastatakse 28. aprillini 1999 rakendatud struktuuritõhustuskavade rahastamisülejääkidest ja erilistest osamaksudest, mida makstakse vastavalt reeglile „vana uue vastu”. Need koosnevad üksnes siseveetranspordi sektori toetusest ning nende koguväärtus on ligikaudu 35 miljonit eurot.

Fonde haldavad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused oma siseriiklike õigusaktide raames ja oma halduskuludega. Haldamisse on kaasatud siseveetranspordi ettevõtjaid esindavad riiklikud organisatsioonid kooskõlas määruse (EÜ) nr 718/1999 artikli 3 lõikega 2.

Kooskõlas kõnealuse määruse artikli 3 lõigetega 4 ja 5 võib reservfonde kasutada üksnes kahe olukorra puhul³:

A. Direktiivi 96/75/EÜ artikli 7 kohaste siseveetranspordi turu tõsiste häirete korral võib komisjon liikmesriigi palvel võtta sobivaid meetmeid, eriti meetmeid, mis on kavandatud selleks, et hoida ära transpordi mahutavuse uus suurenemine kõnealusel turul.

Määruse (EÜ) nr 718/1999 artikli 6 tähenduses on sobiv meede reegli „vana uue vastu” taasaktiveerimine piiratud ajavahemikuks koos võimaluse korral struktuuritõhustusmeetmetega, nt vanametalliks lammutamise hüvitiste väljamaksmine reservfondidest.

B. Kui seda taotlevad ühehäälselt siseveetranspordi sektorit esindavad organisatsioonid. Sel juhul võib mis tahes liikmesriik võtta määruse (EÜ) nr 718/1999 artikli 8 kohaselt meetmeid.

Seoses ELi laevastiku ajakohastamise ja ümberkorraldamisega on keskkonnakaitset ja ohutust silmas pidades võimalik võtta järgmisi meetmeid:

- hõlbustada siseveetranspordi alalt lahkuvatel ettevõtjatel ennetähtaegse vanaduspensioni saamist või muu majandustegevuse juurde siirdumist;
- korraldada tööalast koolitust või ümberõpet töötajatele, kes sellest tööstussektorist lahkuvad;

¹ EÜT L 90, 2.4.1999, lk 1–5.

² Nõukogu direktiiv 96/75/EÜ, 19. november 1996, mis käsitleb siseriiklikus ja rahvusvahelises siseveetranspordis prahtimise ja hinnakujunduse süsteeme ühenduses (EÜT L 304, 27.11.1996, lk 12).

³ Saksamaal ja Madalmaades kasutatakse küll fondide laekumisi siseveetranspordi toetamiseks, eriti innovatsiooni toetamiseks (Madalmaad) või siseveetranspordi töötajate kutsealaseks koolituseks õppelaeval (Saksamaa). Reservfondi iseenesest aga ei ole kunagi kasutatud.

- soodustada väikeettevõtjate ühinemist kutseühingutesse;
- soodustada laevade kohandamist vastavalt tehnika arengule, et parandada töötingimusi ja edendada tehniliste nõuete parandamist; ning
- parandada ettevõtjate kutseoskusi, et tagada kaubavahetuse areng ja tulevik.

Seni ei ole reservfondide kapitali kasutatud. Madalmaad teavitasid komisjoni 2009. aastal oma siseveetranspordi turu väidetavast tõsisest häirest ja palusid tal võtta sobivad meetmed kooskõlas direktiiviga 96/75/EÜ (olukord A). Esitatud teabe alusel ei saanud komisjon aga kinnitada tõsise turuhäire olemasolu kõnealuse direktiivi tähenduses.

ELi tasandi esindusorganisatsioonid võtsid 2003. aastal korra komisjoniga ühendust, et uurida fondide kasutamise võimalusi (olukord B). Kavandatud meetmed jäid aga väljapoole määruse (EÜ) nr 718/1999 artikli 8 reguleerimisala.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Komisjon arutas 11. aprillil 2013 esindusorganisatsioonidega seda, miks reservfonde ei ole kasutatud hoolimata sellest, et sektoris oli langus, ning võimalikke lahendusi. Nad kinnitasid, et artikli 8 piiratud reguleerimisala takistas fondide kasutamist. Nad märkisid, et toetaksid kõnealuse artikli laiendamist nii, et kehtivaid meetmeid kohaldataks kõikide sektorist lahkuvate meeskonnaliikmete kutseõppe või ümberõppe kavade suhtes. Kehtivate sätete sõnastus ei hõlma väikeettevõtjaid, mistõttu suur hulk sektorist ei saa sel eesmärgil fondi kasutada, samas ei erine töötajate koolitusvajadused teiste meeskonnaliikmete omadest. Ka sidusrühmad leidsid, et sektori killustatust vähendada aitavate kutseühingute toetamiseks tuleks võtta meetmeid. Lisaks arvasid nad, et oleks kasulik lisada meede, mille eesmärk on laevade innovaativsemaks muutmine ja nende keskkonnaaspekte arvestav kohandamine tehnika arenguga, mis kajastab reaalselt olukorda sektoris, arvestades nende heite keskkonnatoimet võrreldes muude transpordiliikidega.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Määruse (EÜ) nr 718/1999 artiklis 8 osutatud meetmed hõlmavad üksnes sotsiaalseid aspekte. Neid meetmeid võiks siiski laiendada eelkõige selleks, et laiendada koolituskavade ulatust, tugevdada sektori ülesehitust ja luua innovatsiooni toetav keskkond ning parandada keskkonnatoimet.

Seepärast tehakse ettepanek laiendada artikliga 8 ette nähtud meetmeid järgmiselt:

- võimaldada kõigil sektorist lahkuvatel laevapere liikmetel, mitte ainult töövõtjatel (või töötajatel) osaleda kutseõppe või ümberõppe kavades;
- võimaldada toetust kutseühingute tugevdamiseks liidu tasandil; ning
- soodustada laevade innovaativsemaks muutmist ja kohandamist tehnika arenguga, arvestades keskkonnaaspekte.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 718/1999, mis käsitleb ühenduse laevastiku mahutavuse poliitikat siseveetranspordi edendamiseks

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 91 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

pärast õigusakti eelnõu esitamist riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁴,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁵,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 718/1999 kehtestatakse liidu laevastiku mahutavuse poliitika nende laevade jaoks, mis veavad kaupu liikmesriikide siseveeteedel.
- (2) Seoses laevastiku ajakohastamisega ja ümberkorraldamisega tuleks ette näha sotsiaalmeetmed nende töötajate aitamiseks, kes soovivad siseveetranspordi sektorist lahkuda või õppida ümber, et töötada muus sektoris, samuti meetmed, mis soodustaksid ettevõtjate rühmituste loomist, mis parandaks ettevõtjate kutseoskusi ja edendaks laevade kohandamist vastavalt tehnika arengule.
- (3) Selleks nähakse ette, et iga liikmesriigi, mille siseveeteed on ühenduses mõne teise liikmesriigi siseveeteedega ja mille laevastiku tonnaaž on üle 100 000 tonni, reserve saaks kasutada, kui seda taotlevad ühehäälselt siseveetranspordi esindusorganisatsioonid.
- (4) Üksnes tööstuse rahalisest toetusest koosnevaid reservfonde ei ole kunagi kasutatud.
- (5) Määruse (EÜ) nr 718/1999 artiklis 8 osutatud meetmed ELi laevastiku ajakohastamiseks hõlmavad üksnes sotsiaalküsimusi. Muud liiki toetusmeetmeid laevade innovaatilisemaks muutmiseks ja keskkonnakaitse soodustamiseks ei ole ette nähtud.
- (6) Määruse (EÜ) nr 718/1999 artikli 8 meetmed hõlmavad kõikide sektorist lahkuvate meeskonnaliikmete kutseõppe või ümberõppe kavasid, sh väikeettevõtjaid, mitte üksnes töötajaid.
- (7) Määruse (EÜ) nr 718/1999 artikliga 8 on ette nähtud meetmed, millega innustatakse väikeettevõtjaid kutseühingutega liituma, kuid mitte meetmed, millega tugevdatakse siseveetranspordi liidu tasandil esindavaid organisatsioone, ehkki tugevamad liiduülesed organisatsioonid võivad aidata sektori killustatust vähendada.

⁴ ELT C , lk..

⁵ ELT C , lk..

- (8) Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 718/1999 artiklit 8 täiendada meetmetega, mille eesmärk on kehtestada muude sektorist lahkuvate laevapere liikmete kui töötajate kutseõppe või ümberõppe kavad, julgustada ettevõtjaid kutseühingutega liituma, tugevdada kutseühinguid ning keskkonnaaspekte arvestades soodustada laevade innovaatilisemaks muutmist ja kohandamist tehnika arenguga, ning määrust vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 718/1999 artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

Ilma et see piiraks artikli 3 lõike 5 kohaldamist, võib iga liikmesriik võtta meetmeid eelkõige selleks, et:

- hõlbustada siseveetranspordi alalt lahkuvatel ettevõtjatel ennetähtaegse vanaduspensioni saamist või muu majandustegevuse juurde siirdumist;
- korraldada tööalast koolitust või ümberõpet nendele laevapere liikmetele, kes sellest tööstussektorist lahkuvad;
- parandada kutseoskusi siseveelaevanduse valdkonnas, et tagada kutseala areng ja tulevik;
- julgustada ettevõtjaid kutseühingutega liituma, et tugevdada siseveetranspordi esindavaid organisatsioone liidu tasandil;
- soodustada laevade kohandamist vastavalt tehnika arengule, et parandada töötingimusi ja edendada ohutust;
- soodustada laevade innovaatilisemaks muutmist ja kohandamist tehnika arenguga, arvestades keskkonnaaspekte.”

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määruse on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja